

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE EXACTE ȘI INGINEREȘTI A AȘM
asupra raportului științific al Programului de Stat 20.80009.5007.26**

Modele, algoritmi și tehnologii de conducere, securizare a sistemelor Ciber-Fizice

Prioritatea V: Competitivitate economică și tehnologii inovative

Director de proiect: dr. FIOFDOROV Ion

Perfectat în baza audierii raportului științific anual al *implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării* la Ședința comună a AȘM și a Consiliului științific al Universității Tehnice a Moldovei din 30.11.2021

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2021 20.80009.5007.26 Modele, algoritmi și tehnologii de conducere, securizare a sistemelor Ciber-Fizice, director proiect dr. Fiodorov Ion, Universitatea Tehnică a Moldovei.

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**”.

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului – “Foarte bine”.*

Scopul și obiectivele proiectului au fost atinse:

- au fost elaborate și dezvoltate metode, concepte, arhitecturi și modele de securitate informatică în Republica Moldova, inclusiv soft-ul de detectare și prevenire a intruziunilor, sistemul de notificare a vulnerabilităților cu platforma UTMCTF și SECIM, sitului Web INFOSEC de informare a agenților economici și a populației în domeniul securizării informatice;
- au fost identificate și create 3 modele inteligente de instruire personalizată, adaptate la necesitățile naționale;
- au fost elaborate metode, algoritmi și tehnici de sinteză, conducere și optimizare a sistemelor ciber-fizice, inclusiv algoritmul de sinteză a reguletoarelor, algoritmul de auto-acordare a regulatorului PID la sistemele de ordinul doi, blocurile funcționale ale sistemului inteligent de cultivare și monitorizare a culturilor agricole.

2. *Diseminarea rezultatelor obținute – “Bine”*:
 - publicații în reviste naționale de categoria B+, B, C - 2;
 - în alte reviste internaționale sau naționale, culegeri conferințe internaționale - 10;
 - în culegeri conferințe naționale, teze la conferințe - 1;
 - monografii edituri internaționale – 1;
 - monografii edituri naționale – 1.
3. *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare – “Bine”*.
 - cereri brevete de invenții și ale obiecte de proprietate intelectuală - 1;
 - mostre de echipamente/produse software/utilaje fabricate/etc, demonstrate dar fără acte de implementare – 5.

Există perspectiva de implementare a sistem inteligent de monitorizare a culturilor agricole și a recomandărilor privind implementarea soft-ului de detectare și prevenire a intruziunilor și de recuperare în caz de incidente de securitate cibernetică.

4. *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat – “Foarte bine”*.

Ponderea tinerilor cercetători constituie 20 % din componența echipei.

5. *Colaborarea națională/internațională în cadrul proiectului – “Bine”*.

Colaborarea cu Universitatea de Stat din Moldova, colaborarea cu Centrul de Știință și Inginerie InformInstrument S.A. și compania internațională Inther Software Development cu sediul în Chișinău.

Recomandări:

- De ridicat eficiența diseminării prin publicații în reviste WoS sau Scopus.
- De fortificat componenta inovațională a proiectului prin obținerea brevetelor de invenție.
- De implementat elaborările din cadrul proiectului și de demonstrat implementarea prin acte de implementare.
- De fortificat colaborarea internațională.

Conducător al
Secției Științe Exacte și Inginerești
m. c.

Svetlana Cojocaru

Secretar Științific al Secției
Dr.

Adelina Dodon